

Architektura a environmentální vzdělávání

Tomáš Kažmierski

“

Člověk si zdokonaluje svůj vlastní svět a příroda se mu čím dál častěji stává pouhou kulisou. Při troše štěstí ji sleduje při pohledu z okna nebo je místem jeho občasných víkendových či dovolenkových povyražení.

Změny v našem životě bývají rychlejší než poznání a nejinak je to i v tomto případě. Nevíme dost o tom, zda a jaké mohou být dopady měnící se role přírody v našem životě na naši psychiku (a životní spokojenost), na chování či na vztahy mezi námi navzájem.

”

(Zdroj: Kol.: *Člověk + příroda = udržitelnost? Texty o proměně vztahů lidí k přírodě, environmentální výchově a udržitelnosti*. Praha: Zelený kruh, 2009. Dostupné z: <http://ekopsychologie.adaptic.cz/vsechny-clanky/clovek-priroda-udrzitelnost/>)

Architektura

- ▶ Architektura je v nejobecnějším pojetí synonymem pro stavitelství a zabývá se tak jak globálním pohledem na urbanismus či krajinu přes klasické stavitelství budov až po design jednotlivých detailů jako je zahradní či bytová architektura.
- ▶ Architektura tak spojuje estetické a stavební znalosti, proto lze říci, že se v architektuře výrazně projevují změny společnosti.

(Zdroj: Wikipedie)

Environmentální vzdělávání, výchova a osvěta (EVVO)

- ▶ Obecným cílem EVVO v České republice je rozvoj kompetencí potřebných pro environmentálně odpovědné jednání tj. jednání, které je v dané situaci a daných možnostech co nejvýhodnější pro současný i budoucí stav životního prostředí.
- ▶ Environmentálně odpovědné jednání je chápáno jako odpovědné osobní, občanské a profesní jednání, týkající se zacházení s přírodou a přírodními zdroji, spotřebitelského chování a aktivního ovlivňování svého okolí s využitím demokratických procesů a právních prostředků.
- ▶ EVVO k takovému jednání připravuje a motivuje, samotné jednání je věcí svobodného rozhodnutí jednotlivce.

Zdroj foto: SVČ Rožnov p. Radhoštěm

Oblast kompetencí	Rámcové cíle
Vztah k přírodě	<ul style="list-style-type: none"> Potřeba kontaktu s přírodou Schopnost přímého kontaktu s přírodním prostředím Citlivost k přírodě Reflexe různých pohledů na přírodu, postojů k ní a ujasňování si vlastních hodnot a postojů
Vztah k místu	<ul style="list-style-type: none"> Znalost místní krajiny, jejích jedinečností a schopnost interpretovat je v souvislostech Vědomí sounáležitosti s místem a regionem a pocit zodpovědnosti za něj
Ekologické děje a zákonitosti	<ul style="list-style-type: none"> Zájem o pochopení ekologických dějů a jejich zkoumání Schopnosti a dovednosti pro zkoumání přírody a životního prostředí Porozumění základním ekologickým dějům a zákonitostem¹ Porozumění významu ekologických dějů a zákonitostí pro život člověka Propojování znalostí ekologických dějů a zákonitostí s každodenním životem
Environmentální problémy a konflikty	<ul style="list-style-type: none"> Schopnost analýzy environmentálních problémů a konfliktů² Schopnost formulovat vlastní názor na problém, posuzovat variantní řešení a navrhnout řešení vlas Schopnost spolupráce a komunikace při řešení environmentálních konfliktů
Připravenost jednat ve prospěch životního prostředí	<ul style="list-style-type: none"> Znalost základních principů ochrany životního prostředí Znalosti a dovednosti potřebné pro šetrné zacházení s přírodou a přírodními zdroji Znalosti a dovednosti pro spotřebitelské chování Znalosti a dovednosti pro aktivní ovlivňování svého okolí Přesvědčení o vlastním vlivu na předcházení a řešení problémů životního prostředí

Přirozenějším životním stylem pomozme dětem, přírodě i udržitelnější budoucnosti

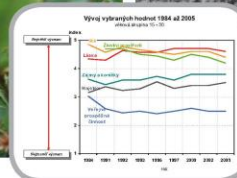
V Německu existují lesní (přírodní) mateřské školky už více než 15 let a velice se osvědčují.

Je to prima pocit, když je za mnou vidět pořádný kus práce!

Kdy začínáme soustavněji s environmentálním vzděláváním? Až když dítě vyroste téměř na úroveň dospělých, má dostatečnou slovní zásobu, ale také už má velice pevně – těžko jakkoli měnitelné – návyky pasivního konzumního životního stylu. Pak už je pro pedagogy snadné ho vzdělávat a vzdělávaný je schopen bez problémů pochopit všechna podobná moudra.

Více informací:

„Zákon přírody a kapacitní omezení planety Země předurčují fyzické limity jakéhokoli vývoje přírodního nebo sociálně-ekonomického systému“.

A když vzdělávaný dospěje, jistě bude schopen a ochoten šířit osvětu zase stejným způsobem dál. Přírodní vývoj půjde také dál svoji cestou. Bohužel, teorie s praxí by se dál od sebe vzdalovaly.

Chci být vzdělaný, abych nemusel dělat někde venku.

V Úmluvě o právech dítěte, ke které jsme přistoupili v r. 1993, se mimo jiné píše: ...nejlepší zájem dítěte musí být předním hlediskem...

...státy zabezpečují v nejvyšší možné míře zachování života a rozvoje dítěte...

...výchova dítěte má směřovat k posilování účty k přírodnímu prostředí...

Proč je můj život tak nudný proti dějům na obrazovkách počítačů a televize?

Jen 1. a II. liga kopané se hraje na opravdových trávnících. Dětem musí stačit umělé povrchy.

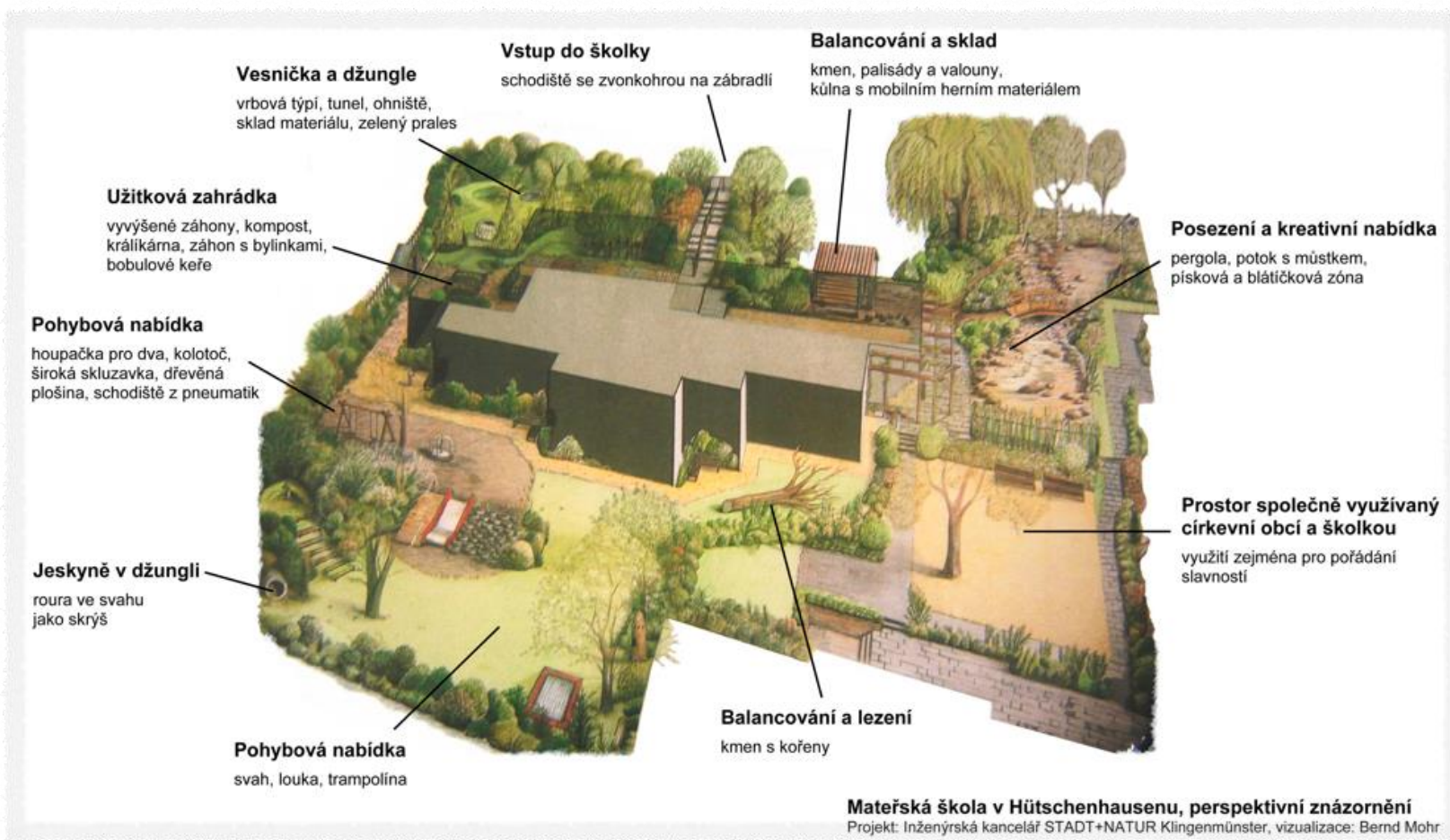

Ministerstvo životního prostředí České republiky

Kde začít - třeba na zahradě!

Zdroj foto: Tomáš Kažmierski

Zdroj foto: MŽP, Harry Harbottle

Zábava

Poznání

Kontakt s přírodními materiály

Dovednosti (manuální, praktické)

Spolupráce ve skupině

Vytrvalost a starost o prostředí

Pozorování vztahů a zákonitostí

Závěr

- ▶ Architektura a urbanismus by měli respektovat potřeby člověka z pohledu přímého kontaktu s přírodním prostředím, posilováním vztahu k místu
- ▶ Důraz na zlepšení estetického vnímání okolí
- ▶ Zvyšování povědomí (osvěta) veřejnosti architektuře, urbanismu a územním plánování
- ▶ Environmentální rozměr architektury je též oblast, která se bude v budoucnu čím dál tím více uplatňovat (nejen z hlediska formy - využití přírodních materiálů, apod., ale účelu - inspirace přírodou, větší začlenění „živé“ přírody do staveb i větších urbánních celků)
- ▶ Role architektury v oblasti EVVO nebyla zatím příliš zakomponována a rozhodně je výzva do budoucna

Kde to může končit?

Děkuji za pozornost

Ing. Tomáš Kažmierski

kazmierski.tomas@gmail.com

Tel: 608 181 323